

FACTORII PREDISPOZANȚI ÎN ETIOLOGIA ULCERELOR, GASTRITELOR ȘI DUODENITELOR LA COPII

Tatiana Cîrpală, Ludmila Bologa-Gasnaș

Conducător științific: Ludmila Bologa-Gasnaș

Departamentul Pediatrie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Ulcerele, gastritele și duodenitele sunt o problemă actuală de sănătate, reprezentând o cauză frecventă în rândul copiilor. Etiologia acestora este una complexă, totuși evaluarea pe parcursul deceniilor a adus lumină în rândul pediatrilor, ceea ce a permis tratamentul țintit și eficient. **Scopul lucrării.** Prezentarea principalilor factori predispozanți în apariția ulcerelor, gastritelor și duodenitelor la copii. **Material și metode.** Datele anamnestice au fost colectate din fișele medicale ale pacienților internați pe parcursul anilor 2019-2023 în cadrul Institutul Mamei și Copilului din Chișinău, secția Gastro-hepatologie. Pacienții au fost examinați conform criteriilor de vârstă, sex, mediu de trai și diagnostic. Suplimentar a fost studiată literatura de specialitate din ultimii 10 ani, prin portalele PubMed, HINARI, Google Academic. **Rezultate.** Din 100 de pacienți înrolați în studiu, cu vârsta cuprinsă între 3-17 ani, raportul băieți:fete a constituit 1,27:1, adică 56% băieți și 44% fete. Mediul de trai predominant a fost stabilit cel rural cu o pondere de 61%, față de cel urban de 39%. Au fost nominalizați principalii agenți de agresiune, precum *Helicobacter pylori* pozitiv, identificat în 73% cazuri și hipersecreția gastrică acidă. Dintre factorii alimentari incriminați au fost produsele de tip fast-food, dulciurile, produsele de panificație, băuturile carbogazoase și cafeaua în rândul adolescenților, precum și orice tip de mâncare consumată prea fierbinte sau prea rece. Copiii descendenți de la un părinte bolnav sunt afectați în 50% cazuri, iar de la ambii părinți în 100%. **Concluzii.** Etiologia ulcerelor, gastritelor și duodenitelor la copii este foarte diversă, pe lângă factorii ce țin de stilul de viață, precum infecția cu *Helicobacter pylori* și erorile alimentare, mai există și factori de risc ce țin de mediul de trai, sex și predispunerea genetică. **Cuvinte-cheie:** ulcer gastric, ulcer duodenal, gastrită, duodenită, *Helicobacter pylori*.

PREDISPOSING FACTORS IN THE ETIOLOGY OF ULCERS, GASTRITIS AND DUODENITIS IN CHILDREN

Tatiana Cîrpală, Ludmila Bologa-Gasnaș

Scientific adviser: Ludmila Bologa-Gasnaș

Department of Pediatrics, Nicolae Testemițanu University

Background. Ulcers, gastritis and duodenitis are a current health problem, affecting commonly children. Their etiology is a complex one, yet the evaluation over the decade has enriched pediatricians' knowledge, allowing targeted and effective treatment. **Objective of the study.** Presentation of the main predisposing factors in the appearance of ulcers, gastritis and duodenitis in children. **Material and methods.** The anamnestic data were collected from the medical records of the patients admitted during the years 2019-2023 at the Institute of Mother and Child in Chișinău, Gastrohepatology department. The patients were examined according to age, gender, living conditions and diagnosis. In addition, the specialized literature of the last 10 years has been studied through the portals PubMed, HINARI, Google Scholar. **Results.** Of the 100 patients enrolled in the study, aged 3-17 years, the ratio of boys to girls was 1.27:1, which is 56% boys and 44% girls. The predominant living environment was established to be rural with a share of 61%, compared to urban one of 39%. The main aggressive agents were determined, such as *Helicobacter pylori* positive, identified in 73% cases and gastric acid hypersecretion. Among the incriminated dietary factors were fast food, sweets, bakery, carbonated drinks and coffee among adolescents, as well as any type of food consumed too hot or too cold. Children from a sick parent are affected in 50% of cases and from both parents in 100%. **Conclusions.** The etiology of ulcers, gastritis and duodenitis in children is very diverse, in addition to lifestyle factors such as *Helicobacter pylori* infection and poor diet choices, there are also risk factors related to living conditions, sex and genetic predisposition. **Keywords:** gastric ulcer, duodenal ulcer, gastritis, duodenitis, *Helicobacter pylori*.